

ISABELA VASILIU-SCRABA

Eseist, filosof, istoric al filosofiei

IsabelaVS-Nae-chintesența-trăirismului

IsabelaVS-Nae-chintesența-trăirismului// 40674 car./ 5263 cuv.

Isabela Vasiliu-Scraba, **„Chintesența" Trăirismului inițiat de Nae Ionescu**

SURSA: https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/)

Cuvinte cheie: Filozofie creștină, cultura românească interbelică, trăirism, Nae Ionescu-inițiatorul Scolii trăiriste, poetul religios Horia Stamatu, Emile Boutroux, beletristica lui Mircea Eliade, Cioran, Petre Țuțea, Noica, Mircea Vulcănescu, Wikipedia confiscată, filozofie nae-ionesciană cenzurată în comunism.

Motto: „Când un om lasă filozofia pentru teologie…e creștin. Și un creștin în Facultatea de Teologie, la București, e un lucru primejdios. Fără nici un fel de ironie, trebuie să recunosc că au dreptate. Între atâția protestanți!" (Nae Ionescu, 15 mai 1926).

Convingerea filozofului Nae Ionescu era că metafizica, dacă este încă posibilă în lumea modernă, este posibilă doar în estul Europei, unde planul realității nu a fost înlocuit cu *planul cunoașterii*, aici dăinuind o viziune substanțialistă de obârșie aristotelică **(1)**. Un mare poet religios (Horia Stamatu), – format la școala de gândire naeionesciană și devenit peste ani traducătorul Sfântului Ioan al Crucii **(2) –**, consemnase următoarele gânduri din 1922 ale tânărului Nae Ionescu: „Noi ne desolidarizăm cu mentalitatea materialistă ce domină secolul. Noi ucidem în noi înșine o lume pentru a ridica alta, înaltă până la cer. Domnia absolută a materiei e răsturnată, pentru a fi înlocuită cu aceea a spiritului" **(3)**. Cunoașterea religioasă sau revelația ar fi un *fapt* de trăire autentic creștină care contează ca dovadă a existenței lui Dumnezeu, le spunea Nae Ionescu studenților pe 2 mai 1925. Un *fapt istoric* a fost și întâmplarea de pe drumul Damascului care a dus la convertirea unui prigonitor. Insuși creștinismul (pentru academicianul Mircea Eliade) este trăire, este relație personală cu Iisus Christos. Si ce poate fi mai intim, mai personal, decât transformarea lui Saul din Tars într-un Sfânt Apostol după ce i-a vorbit Adevărul ca persoană?

Din notațiile de pe acel bilet cusut în căptușala hainei s-a văzut că „părintele raționalismului modern" (Descartes) îl diferențiase pe „Dumnezeul filozofilor" de Dumnezeul Sfintelor Scripturi din trăirea mistică avută când era sub arme. La cursul de filozofia trăirii religioase (din 1924-1925), metafizicianul Nae Ionescu păstrase și chiar subliniase diferența dintre categoria divinității (folosită de filozofi) și categoria religioasă a *sanctității*, care este trăire, cum „citim în textele mistice" (vezi Nae Ionescu, *Filozofia religiei*, *1924-1925,* București, Ed. Eminescu, p. 142).

Anton Dumitriu, ca fost elev al lui Nae Ionescu, a publicat în 1938 un text despre misticismul lui Descartes în care, – punând în paranteză diferența dintre ideea (înăscută, pentru Descartes) de *ens perfectissimus* (conceptul filozofic de divin) si Dumnezeul trăit de misticii creștini – vede o trăire de tip mistic chiar în copleșitoarea evidență a ideilor clare și distincte (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *La granița dintre philosophia perenis și philosophia garrula*, în rev. „Contemporanul – Ideea Europeană, nr. 34 din 23 aug. 1991, https://isabelavs2.files.wordpress.com/2020/10/filosofia-perennis-garrula.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2020/10/filosofia-perennis-garrula.pdf), cuprins în vol.: Isabela Vasiliu-Scraba, *Inefabila metafizică*, 1999, pp. 153-160).

Trăiristul Mircea Eliade, tot din perspectiva plinătății actului de trăire mistică, dar nu prin mimetism intelectual (ca în cazul tânărului profesor de matematici de la Brăila folosit probabil de Rădulescu-Motru spre a lovi în Nae Ionescu și în suplinitorul acestuia ca o condiție a încadrării pe postul de asistent universitar în 1938), în volumul premiat de Academia Franceză, prezintă creștinismul pornind de la cutremurătorul eveniment întâmplat lui Saul pe drumul Damascului. Atunci întâlnirea personală cu Fiul lui Dumnezeu l-a făcut pe prigonitorul de creștini să se convingă de existența Adevărului întrupat, pe care avea s-o propage națiunilor.

În vara lui 1926 Nae Ionescu semnala criza religioasă a preoților tineri care s-ar fi datorat „grozavei ignoranțe în cele sfinte ca si iacobinismului total lipsit de adâncime sufletească a invățământului nostru teologic" (2 iunie 1926). Preoții ar fi victimele „unei biserici până mai ieri analfabete terorizate de prestigiul calp al stiinței cu care a avut atingeri periferice". Adevărul științific la dispoziția rațiunii omenești ar fi nu doar „beteag" ci si „protestantism de cea mai săracă speță" (N.I., *Pentru reintrarea în ortodoxie*, 27 febr. 1929).

La moartea lui Emile Boutroux, Nae Ionescu a publicat un text despre filozoful care „a provocat mișcare" când „filozofia amenința să se științifizeze" (în „Ideea Europeană", febr. 1922), atacând „pretențiunile dogmatice ale metodei științifice" (vezi Nae Ionescu, *Neliniștea metafizică*, București, 1993, p. 108).

Inițiatorul *Școlii trăiriste* era de părere că intrușii într-ale filozofiei se recunosc după filozofia lor literaturizantă, ivită dintr-o înclinație spre visare, si după exaltările lor anti-intelectuale. Ei ar fi generat reacția împotriva mistismului. De fapt împotriva unui fals misticism, fiindcă adevăratul misticism „presupune o disciplină cel puțin tot așa de strânsă și de aspră ca a logicii formale" (Nae Ionescu). Pe de altă parte, nu trebuie uitat că misticismul este o „formă de viață spirituală care se realizează numai în planul religios al existenței" (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu, sau, credința creatoare de cultură*; https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-credinta-creatoare-de-cultura/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-credinta-creatoare-de-cultura/)).

In lista de lecturi obligatorii pentru orientarea în domeniul filozofiei religiunilor, Nae Ionescu l-a trecut în 1923 pe Emile Boutroux cu volumul *Science et religion dans la philosophie contemporaine* pe care îl considera „cea mai semnificativă scriere a filozofului care își încheiase studiile cu faimoasa teză din 1874 despre contingența legilor naturii. În memorabilul articol din „Ideea europeană" îl așezase pe Boutroux alături de Fouillee ca „cel mai de seamă și mai sugestiv reprezentant al mișcării anti-

intelectualiste, așa cum a fost o vreme Simmel în Germania, James în America și mai târziu Poincare și Bergson în Franța. Răsturnarea dogmatismului științific și reintegrarea metafizicii în drepturile sale…își au izvorul în speculația filozofică a lui Boutroux" (Nae Ionescu, febr. 1922).

Într-o scrisoare din 1926 către discipolul său Vasile Băncilă aflat la studii post-universitare in Franța, metafizicianul Nae Ionescu îi comunica intenția sa de a trece la Teologie **(4)**, îndemnat de profesorul Simion Mehedinți si de Rădulescu-Motru care tocmai îi „întrerupsese" cursul despre Faust și problema mântuirii **(5)**. Pe atunci Patriarhul Miron Cristea era încântat de proiect. Mai puțin bucuroși s-au arătat cei de la Facultatea de Teologie. Când s-a instituit însă regența si jurnalistul filozof a pus în discuție legalitatea „cumulului de funcții" ale Patriarhului Miron, s-a produs o adevărată furtună. Părerea lui Nae Ionescu a iscat riposta preotului de la Biserica Popa Chițu care a primit probabil sarcina nu doar să scrie împotriva lui Nae Ionescu ci să-l dea și în judecată pentru articolele pe tema „Patriarhului Regent", atac dezamorsat prin plecarea reclamantului în Franța, trimis de Patriarh la biserica română din Paris. In acea polemică, profesorul de logică dorise a clarifica „cu metodă și referiri riguros științifice" tema „locotenenței patriarhale", spre a depăși „ignoranța și reaua credință în materie de așezare bisericească", după ce lămurise cititorii că a face parte din Consiliul de Regență este o funcție lumească. Or, funcțiile lumești sunt interzise de canoanele Bisericii și pedepsite cu scoaterea din cler (vezi Nae Ionescu, *Teologia. Integrala publicisticii religioase*, Sibiu, Ed. Deisis, 2003). De aici si răzbunarea Patriahului Miron Cristea care și-a dorit ca din fresca înfățișând Judecata de apoi să nu lipsescă acea caricatură sugerând imaginea strălucitului jurnalist dublat de un profund cunoscător al filozofiei religiei.

La vremea când în cultura română domnea **curentul realist socialist**, folozoful trăirist Noica remarcase refuzul ideologilor cu putere de decizie de a recunoaște *Scoala trăiristă* din care știa bine că face parte, alăluri de Mircea Eliade, Cioran, Vasile Băncilă, Mircea Vulcănescu, Petre Țuțea, Constantin Floru, George Racoveanu, Horia Stamatu, Ernest Bernea și alți foști studenți și admiratori ai profesorului Nae Ionescu, inițiatorul unicei școli de gândire existentă vreodată în România. Incă de la primele timide „recuperări" în cultura românească, însuși savantul Mircea Eliade presimțise ca abia după moarte va fi „recunoscut, oficial, si de neamul din care face parte" (M.E., 16 iunie 1970).

Prin 1938, înainte să fi fost arestat la ordinul lui Carol al II-lea care-i suprimase patru ani **(6)** ziarul „Cuvântul", Nae Ionescu scrisese că-i este imposibil să înțeleagă „dialectica marxistă" care-i pare o „impostură metafizică". Articolul său, intitulat „Când sunt utile discuțiile si când nu", s-a publicat în „Cuvântul" în cele trei luni de reapariție începută din 21 ian. 1938.

Despre „obscurantismul pervers" al ideologilor comuniști care au „ajuns la cel mai total sistem de minciuni" îi scria Horia Stamatu lui Eliade pe 3 martie 1974. Citise prefața lui Dumitru Micu la volumul *Maitrey.Nuntă în cer* (București, E.P.L., 1969) si fusese revoltat de puzderia de neadevăruri servite odată cu reintroducerea lui Mircea Eliade după un sfert de veac de interdicție. In exil fiind, Horia Stamatu credea că inepțiile vehiculate i-ar aparține universitarului D. Micu, fără a-și imagina că prefațatorul este doar pe post de mic difuzor care transmite mai departe ce este obligatoriu a fi spus (la vremea realismului socialist) despre interbelici si în mod special despre strălucitorul filozof Nae Ionescu. Pentru istoricul literar Marian Popa întreaga operă de popularizare a lui Micu s-ar situa „în limitele tolerabilului oficial" (*Istoria literaturii române de azi pe mâine*, București, 2001, vol. II, p. 1100).

Si totuși, la prima tipărire post-comunistă a romanului eliadesc *Noaptea de Sânziene* (pe hârtie de cea mai proastă calitate), în postfață, Dumitru Micu scrie că Mircea Eliade tratează în roman si tema închisorilor politice comuniste. Ani de zile apoi (în tot felul de studii și chiar în teze de doctorat) s-a trecut sub tăcere acest aspect central al beletristicii eliadești de după 1945. De vreo trei ori i-a trimis academicianul Mircea Eliade în Italia studentului Culianu *Noaptea de Sânziene* publicată în românește la Paris. De fiecare dată „trimisul stăpânirii" (i.e. Ioan Petru Culianu, cf. Virgil Ierunca) se făcea că n-a primit-o, de parcă ar fi funcționat și în Italia sechestrarea securisto-comunistă a pachetelor (vezi corespondența publicată în 2004).

Frica cea mare a păzitorilor îndobitocirii ideologice comuniste a fost, pe toată durata totalitarismului comunist si chiar după 1990, să nu se afle amploarea atrocităților comise la vremea regimului polițienesc înstalat după ocupația rusească (vezi Testis Dacicus/ prof. George Manu, *România sub ocupație rusească*, București, Ed. Mica Valahie, 2011, carte scoasă de fiul autorului și nedifuzată, aproape imposibil de cumpărat, universitarul George Manu fiind ucis în temnița politică; a se vedea și *Monumentul victimelor și harta gulagului comunist* din Chemin du Bois-des-Artes, 43-45, 1226 Chene Bourg, Elveția).

La un deceniu după căderea comunismului, într-o prefață scrisă de istoricul acad. Vasile Spinei încă era ascunsă întemnițarea si uciderea după gratii a marilor personalități ale istoriografiei românești (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O privire filozofică asupra istoriei României*; https://isabelavs2.wordpress.com/articole/romania1918-2018/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/romania1918-2018/); a se vedea și Isabela Vasiliu-Scraba, *Rinocerizarea criteriului biografic la un istoric dilematic: A. Pippidi;* https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-rinocerizarea/ (https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-rinocerizarea/)).

Insuși Noica, trăiristul care-i mărturisise călugărului de la Schitul Păltiniș că este credincios, la terminarea închisorii -făcută după ce **turnătorul** Zigu Ornea (vezi Tudor Păcuraru, *Jurnalul unui terorist. Non-ficțiune cu factografii*, București, Editura Curtea veche, 2018) a dat Securității manuscrisul oferit spre publicare –, a fost silit să promită că „uită" temnița politică făcută fără vină (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Pelerinaj la Păltinișul lui Noica* ; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/)). Filozoful Noica a trebuit să completeze și să semneze un formular în care, sub amenințarea „rigorilor legii secretului de stat" își lua angajamentul să nu spună „la nimeni despre cele văzute și auzite" în închisoare, „nici chiar familiei" (vezi formularul în vol. II, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*, Sibiu, Ed. Agnos, 2014, p.650).

Constantin Noica precizase că "trăirismul" a fost un termen folosit după cel de "experiențialism", propus de filosoful si istoricul de artă Petru Comarnescu, marginalizat în comunism și cenzurat cu totul în *Dicționarul de filosofie* (Ed. Politică, Bucureşti,1978) unde filosofia românească interbelică apărea ilustrată prin Brucăr săltat deasupra lui Lucian Blaga de Gabriel Liiceanu, „discipolul lui Henry Wald" (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Lucian Blaga și fenomenologia*, https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-blaga/isabelavs-blagafenomenologie14/ (https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-blaga/isabelavs-blagafenomenologie14/)), Zeletin, politrucul Gulian si Lucien Goldman (19131970), cel carei făcea la Paris mizerii lui Emil Cioran. Vehicularea unor înțelesuri care n-au nici o legătură cu termenii de *gândirism* şi *trăirism* revelează dimensiunea terorii ideologice sub care a trăit şi trăieşte încă gândirea românească.

La două decenii după căderea comunismului s-a publicat și o carte cu un titlu care se dorea în crescendo: *De la Eliade* („cel mai mare istoric al religiilor din secolul XX") *la… Culianu* (fostul comunist devenit 12 ani profesor de română în Olanda și un an de italiană în America, împușcat de Securitate când urma să se angajeze la Chicago, vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Micșorarea lui Eliade si gonflarea lui Culianu prin felurite tertipuri*; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-culianugonflat19/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-culianugonflat19/)).

Din beletristica lui Mircea Eliade (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Eliade și detractorii lui, sau Răfuiala oamenilor de rând cu omul superior*; https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadedetractori4/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadedetractori4/)), camuflarea în concretul unor evenimente istorice (precum gulagul comunist) a tot fost pusă în paranteză spre a se evidenția cât mai pregnant semnificațiile trans-istorice, arareori însă, cele vizate de autor. Intr-un doctorat din 2013 „noul umanist" Eliade este „transdisciplinarizat" prin sita unui fizician trimis oficial în Parisul studenților marxiști ai anului 1968. Deși universitarul Dumitru Micu a

amintit cel dintâi de imaginea închisorilor politice din comunism în capodopera literară a lui Eliade, el n-a putut ajunge cu imaginația în „trans-istoricul" experienței unor deținuți care trăiau simultan după gratii si în regatul lui Dumnezeu (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Misterul totalității la două personaje ale romanului „Noaptea de Sânziene": Clugărul Anisie / (Arsenie Boca) și filozoful Petre Biriș (/Mircea Vulcănescu;* https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/personajroman/ (https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/personajroman/)).

Există o notație a lui Cioran din *Cahiers* în care pune insuccesul său din Germania pe seama unor hotărâri de „sus", cum se spunea în timpul dictaturii comuniste: „Je comprends très bien qu'en Allemagne, pays où tout procède par décrets, et où on a décrété que seule compte l'avant-garde, je n'aie aucun succès" (Cioran, *Cahiers*,1997, p.336).

Dintre minciunile hotărâte „de sus" și vehiculate odată cu integrarea beletristicii fostului suplinitor la catedra de metafizică a profesorului Nae Ionescu, cea mai gogonată era că Nae Ionescu ar fi „combătut raționalismul", într-o mai amplă luptă împotriva „oricărei morale constituite" (cf. Dumitru Micu).

„Bunul-simț este cel mai sigur semn al minților clare și profunde" scria Nae Ionescu în „E. Boutoux". Se poate oare pretinde bun-simț celor angrenați în perpetuarea șabloanelor proletcultiste? La descrierea **trăirismului** în wikipedia românească vom vedea că șablonul „raționalismului combătut" ia forma combaterii „filozofiei științifice".

Constantin Noica punea pe seama "maliţiozităţii" editorilor prezentarea "trăirismului" drept "curent iraţionalist profascist" în *Dicţionarul de filosofie* (al „bolșevicilor", cum preciza Petre Țuțea), curent reprezentat de Nae Ionescu, Emil Cioran, Mircea Vulcănescu, filosofi ale căror opere "iraţionaliste" (adică, vezi Doamne, "ilogice") erau complet interzise de inchiziția comunistă (vezi vol. *Convorbiri cu şi despre Mircea Eliade*, Bucureşti, 1998, p.241). Noica mai zicea că "trăirismul" lui Eliade nu are nici o legătură cu politica. In schimb, este de natură filosofică: preface iraţionalismul vieţii (/trăirii) în raţionalism, prin filozofica preocupare de a găsi un sens pozitiv întâmplărilor nefericite ale vieţii **(7)**.

Deținutul Mircea Vulcănescu („cea mai frumoasă inteligenţă românească", vezi prefaţa lui Titus Bărbulescu la vol.: Mircea Vulcănescu, *Războiul pentru întregirea neamului*, Bucureşti, Ed. Saeculum I.O., 1999, p.17) spusese şi el în vara lui 1948 că gândirea îl ajută pe om la înțelegerea vieții oricât de nefericită. Numai credința însă este cea care-l împacă cu viața sa: „drumul către Dumnezeu și pacea sa trece prin sufletul omului, nu prin cugetul său" reținuse un tânăr deținut politic (Teodor Duțu, 1923-1993), că a spus filozoful când a vorbit despre Sf. Augustin la coșăria închisorii din Aiud, șopronul unde Mircea Vulcănescu împletea coșuri din nuiele de răchită.

Din prostiile criticului George Călinescu lipsit de acces la lumea ideilor filozofice (vezi vol.:Isabela Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfrîngerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi: Petre Ţuţea, Cioran, Noica, Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu şi Vasile Băncilă*, Slobozia, 2000, cuvânt înainte de Ion Papuc), Dumitru Micu reținuse că „trăirea" e „program în alb". In mod didactic, prefațatorul exemplifică „sfidarea moralei" cuplată cu programul (călinescian) „în alb", prin decriptarea „sfidării" ca „*disponibilitatea* permanentă pentru orice fel de faptă, de acțiune, aventură, experiență". Altfel spus, „primatul trăirii asupra intelectului", după „traducerea" gândirii șablonard-proletcultiste în cuvintele fișei despre *trăirism* din Wikipedia românească.

În comunism si în postcomunism "trăirismul" considerat de Călinescu "experienţialism" spre al reduce pe Mircea Eliade la Gide, a căpătat conotaţia de "climat spiritual propice fascismului" (*Dicţionarul de filozofie*, Ed. Politică, Bucureşti, 1978 p.741). La aceeaşi editură rebotezată din 1990 "Humanitas", s-a publicat *Raportul Tismăneanu* (subiect de bacalaureat!) unde găsim reciclate tezele inchiziţiei comuniste privitoare la ***generaţia trăiristă***. "Instituirea a tot felul de tabuuri cu iz politic are un caracter violent de primitivitate, de incultură şi de înapoiere" observa cu justețe Marin Nițescu

(vezi *Sub zodia proletcultismului*, Bucureşti, 1995, p.131). Pentru inchiziţia culturală instalată după ciuntirea si ocuparea României de către sovietici, orice creaţie românească era "profascistă" dacă era apărută în perioada dinainte de impunerea comunismului cu forţa tancurilor sovietice, a teroarei deportărilor, masacrelor şi a întemniţărilor. Decenii dea rândul ideologii în serviciul Moscovei au manifestat o incurabilă alergie la "autenticitatea" din scrierile literare ale lui Mircea Eliade. Fragmente întregi din romanele sale interbelice au fost rupte din context şi interpretate cu râvnă de slugă ce vrea să fie pe placul stăpânului. După căderea comunismului, astfel de interpretări au fost difuzate masiv în mass-media oficială, încurajânduse chiar ridicolul unor formulări de genul "o generaţie de aur cu (z)garda de fier" (vezi Costică Brădăţan, *O introducere la istoria filosofiei româneşti*, Ed. Fundaţiei Culturale române, București, 2000).

Pentru o minte nepervertită de interpretările oficiale ale "trăirismului", dar nici din cale afară de lămurită datorită îngustimii orizontului spiritual, "tăirismul naeionescian" ar fi fost un fel de gândire în act. Iată ce se putea citi în "Adevărul" din 4 iulie 1992 : "Petre Ţuţea poate fi socotit imaginea vie a trăirismului naeionescian – o idee nu există decât câteva secunde după ce a fost gândită" (vezi art. „Care Ţuţea?", apud. Gabriel Gheorghe, *PetreŢuţea,între legendă şi adevăr*, Fundaţia Gândirea, Bucureşti, 2003, p.80).

Cine are neinspirata curiozitate să vadă aplicarea hotărârilor „de sus" în Wikipedia confiscată de o mafie cocoțată deasupra utilizatorilor de rând (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Wikipedia.ro confiscată de o mafie cu interese ascunse*; https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/)), poate citi articolul „**trăirism**" . In el nu va găsi auto-incadrarea lui Constantin Noica **(8)** în existenta ***Scoala trăiristă***, negată de cripto-comuniști în pofida existenței palpabile a nenumăratelor opere filozofice lăsate patrimoniului cultural românesc si universal de Mircea Eliade, Noica, Mircea Vulcănescu, Vintilă Horia, Cioran, Horia Stamatu, Ernest Bernea, Vasile Băncilă, la care s-a adăugat după 1990 opera filozofică a inițiatorului *Scolii trăiriste* numărând deja mulțime de volume.

In schimb, din Wikipedia românească își trage existența mult trâmbițata Școală de la Păltiniș, nemanifestată prin nici o altă operă filozofică dincolo de opera lui Noica, primul care a negat-o în postfața *Epistolarului*, adunătură de scrisori grabnic publicate în timpul *realismului socialist* (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera „Școlii de la Păltiniș", ironizată de Noica,* pe hârtie în rev. Acolada, nr.2 (65), febr. 2013, p.16 si p.22, https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/); precum și Isabela Vasiliu-Scraba, *Himericul discipolat de la Păltiniș, pretext de fină ironie din partea lui Noica* ; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-himera2scoalapaltinis10/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-himera2scoalapaltinis10/)).

Tot prin intermediul confiscatei Wikipedii, epoca „cripto-securistă" de după căderea comunismului a hotărât (de „sus") să-i dumirească pe naivi că *trăirismul* ar fi un „**curent** cultural românesc", cum a fost și… *realismul socialist*. Nefericitului care vrea să se informeze din Wikipedia românească ce este cu „trairismul", i se arată cum *curentul trăirist* ar fi produs **curente** diferite, cam tot atât de diferite precum scrierile filozofului Mircea Vulcănescu și ale lui Emil Cioran. *Trăirismul* l-ar avea pe Nae Ionescu „inițiator principal" (Wikipedia, consultată pe 19 febr. 2020).

După vreo două fraze, *trăirismul* se metamorfozează din „curent" în „**ideologie**". **Ideologia trăiristă** ar proclama o filozofie de factură „lirică".

Filozofările ce țin de ***ideologia*** *trăiristă* „nu trebuie să fie comensurabile sau compatibile", mai apare trecut de „specialiștii" (vezi Doamne) care au alcătuit fișa. In finalul explicării *trăirismului* sunt trecuți următorii discipoli ai lui Nae Ionescu: Mircea Eliade, Noica, Petru Comarnescu, Cioran. La surse bibliografice dăm peste un volum apărut în efervescența „curentului realist socialist". Care, la drept

vorbind, s-a caracterizat prin totala cenzurare a operei *inițiatorului* „**curentului** trăirist" (i.e. Nae Ionescu) precum și a scrierilor provenite din „**curentele trăiriste**" reprezentate de Mircea Vulcănescu și Cioran (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Cioran prin lăutărismul lui Andrei Pleșu*, https://isabelavs2.wordpress.com/cioranplesu/ (https://isabelavs2.wordpress.com/cioranplesu/)).

Note și considerații marginale

1. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Contra factum non valet argumentum, sau, Cenzurarea cripto-comunistă a monografiei lui Mircea Vulcănescu despre Nae Ionescu scrisă între 1941-1944 și publicată în 1992.*
2. Excepționalele traduceri din San Juan de la Cruz făcute de Horia Stamatu (1912-1989) ar trebui să se găsească în arhiva sa aflată la Biblioteca românească din Freiburg. Desigur dacă n-au fost „subtilizate" și distruse de cripto-securiștii interesați în marginalizarea acestui mare poet și traducător. Pentru că publicată n-a fost în Buletinul Bibliotecii decât o parte din corespondența sa, cu mare grijă de a nu fi scoasă la vedere scrisoarea de 27 de pagini scrisă de Horia Stamatu în toamna anului 1978 despre recenzia „turnătorului" Ioan Petru Culianu (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, „*A fost Culianu turnător al savantului Eliade?*", https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/secuculieliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/secuculieliade/)) referitoare la poezia sa.
3. vezi Horia Stamatu, *1878-1978: Independență, libertate, cultură, I-II*, în vol.: *Nae Ionescu în conștiința contemporanilor săi*. Crestomație de Gabriel Stănescu, București, Criterion Publishing Co, 1998, pp. 326-348.
4. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Despre Faustul lui Nae Ionescu*; https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-bacau5fausnae/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-bacau5fausnae/).
5. Nae Ionescu îi scrie la Paris și lui Constantin Floru (aflat la studii post –universitare) că a murit părintele Nazarie care preda teologia morală si a rămas acest post vacant (17 mai 1926). Când l-a propus pe Floru să-i fie asistent la cursul de logică, Nae Ionescu a amintit (pe 21 febr. 1930) de studiile lui Constantin Floru de logică și de metafizică la Sorbona si de studiile de logică cu Husserl la Freiburg i. Brisgau (vezi Nae Ionescu, *Scrisori și memorii*, București, Ed. Muzeului Literaturii Române, 2006, p.66).
6. Ziarul „Cuvântul" fusese suspendat în ianuarie 1934 când Nae Ionescu a fost prima oară arestat pentru două luni. Profesorul și-a putut reîncepe cursul de logică abia pe 3 martie 1934 (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Contra factum non valet argumentum, sau, Cenzura cripto-comunistă în volumul lui Mircea Vulcănescu despre Nae Ionescu)*, dar ziarul său a rămas interzis de Carol al II-lea până în ianuarie 1938 pentru a fi din nou suprimat pe 17 aprilie 1938. Când „Cuvântul" și-a „redobândit" în ianuarie 1938 „dreptul de a exista", Nae Ionescu a trimis o scrisoare de mobilizare prietenilor si admiratorilor ziarului său de informație în care preciza continuitatea de „rostuire morală" a acestui „ziar al gândului, al demnității și al adevărului" (vezi Nae Ionescu, *Scrisori și memorii*, București, Ed. Muzeului Literaturii Române, 2006, p. 180). Carol al II-lea scosese și el ziarul „România", trimis gratis învățătorilor și preoților de la sate care l-au retrimis pe adresa administrației cu mențiunea „Refuzat". In 1938, după instaurarea dictaturii personale a regelui Carol al II-lea, între 8 mai și 21 decembrie 1938 filozoful Nae Ionescu a fost arestat si ținut (fără condamnare judecătorească) în lagărul de la Miercurea Ciuc. Aici a fost vizitat de un director din Ministerul de Interne venit să-l îmbie cu retipărirea „Cuvîntului". Nae Ionescu i-a spus că ziarul „Cuvântul" încetează să-i aparțină dacă nu poate să scrie liber si dacă i se „poruncește să debiteze ce vor alții". A încheiat conversația spunând că nu poate „primi astfel de compromisuri nedemne" (Nae Ionescu, 4 iulie 1938, vezi vol.: *Nae Ionescu în arhiva Securității*, București, Ed. Mica Valahie, 2008, pp. 84-85).

7. După spusele lui Noica din 1981, Mircea Eliade (ca şi ceilalţi reprezentanţi ai generaţiei "trăiriste") sar fi căutat pe sine, mai adânc decât îi îndemna veacul. Fostul asistent al lui Nae Ionescu sar fi urmărit până la izvoarele sale, româneşti ca şi străine, şi ar fi sfârşit, prin a preface (în felul său propriu) iraţionalismul aparent în raţionalism" (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Cum l-a minimalizat Pleșu, un fals filozof al religiilor, pe Mircea Eliade*, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-plesueliade10/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-plesueliade10/)).
8. vezi Constantin Noica, *Nae Ionescu şi spiritul de şcoală*, în rev. "Convorbiri literare", București, 1943.

REPERE BIBLIOGRAFICE

- Isabela Vasiliu-Scraba, *„Contra factum non valet argumentum" , sau, Cenzurarea cripto-comunistă a monografiei lui Mircea Vulcănescu despre Nae Ionescu scrisă în 1941-1945 și publicată în 1992*, pe hârtie fragmentar în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, octombrie 2020, nr. 10 (155).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *„Dayan"(de Mircea Eliade)*, sau, *Transparența matematică a realității sacralizată de pașii lui Iisus,* pe hârtie (partea întâi) în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, iulie-august 2020, nr. 7-8 (152-153), p. 12 si partea doua, în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, septembrie 2020, nr. 9 (154), p. 13, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabela-vasiliu-scraba-dayan-transparenta-matematica-a-realitatii/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabela-vasiliu-scraba-dayan-transparenta-matematica-a-realitatii/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *„Pelerina" lui Mircea Eliade*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, iunie 2020, nr. 6 (151), p. 12 si p.18, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabela-vasiliu-scraba-pelerina-lui-mircea-eliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabela-vasiliu-scraba-pelerina-lui-mircea-eliade/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Diagrame spirituale [Faust-Nae Ionescu-Blaga]*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, mai 2020, nr. 5 (150), p. 12 si p.18, https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-blaga/isabela-vasiliu-scraba-faust-blaga/ (https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-blaga/isabela-vasiliu-scraba-faust-blaga/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Misterul creaturii în hieroglifă vulcănesciană*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, aprilie 2020, nr. 4 (149), pp. 4-5, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/misterul-creaturii-hieroglifa-vulcanesciana/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/misterul-creaturii-hieroglifa-vulcanesciana/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Locul filozofului Mircea Vulcănescu în Școala Sociologică a lui Dimitrie Gusti*, fragmentar (fără Repere bibliografice) pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, martie 2020, nr. 3 (148), p. 12, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/isabelavs-vulcanescu-gusti/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/isabelavs-vulcanescu-gusti/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *"Chintesența" Trăirismului* , fragmentar pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, februarie 2020, nr. 2 (147), p. 12. https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Metafizica lui Nae Ionescu în unica și dubla ei înfățișare*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000, ISBN 973-8134-06-4; https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/metafizicanae.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/metafizicanae.pdf); vezi și: https://philpapers.org/rec/VASMLN (https://philpapers.org/rec/VASMLN) ; a se vedea și http://www.worldcat.org/title/metafizica-lui-nae-ionescu-in-unica-si-in-dubla-ei-infatisare/oclc/48753439 (http://www.worldcat.org/title/metafizica-lui-nae-ionescu-in-unica-si-in-dubla-ei-infatisare/oclc/48753439).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Contextualizări. Elemente pentru o topologie a prezentului*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2002, ISBN 973-8134-24-2; https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/contextualizari.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/contextualizari.pdf) ; vezi și:

http://www.worldcat.org/search?q=Isabela+vasiliu-scraba&qt=owc_search (http://www.worldcat.org/search?q=Isabela+vasiliu-scraba&qt=owc_search)

- Isabela Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfrîngerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi: Petre Ţuţea, Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu şi Vasile Băncilă*, Star-Tipp, Slobozia, 2000, ISBN 973-8134-05-6; Cuvânt înainte de Ion Papuc; https://www.worldcat.org/title/in-labirintul-rasfringerilor-nae-ionescu-prin-discipolii-sai-petre-tutea-emil-cioran-c-tin-noica-mircea-eliade-mircea-vulcanescu-vasile-bancila/oclc/49799339 (https://www.worldcat.org/title/in-labirintul-rasfringerilor-nae-ionescu-prin-discipolii-sai-petre-tutea-emil-cioran-c-tin-noica-mircea-eliade-mircea-vulcanescu-vasile-bancila/oclc/49799339).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Propedeutică la eternitate*, Ed. Star-Tipp, Slobozia, 2004, ISBN 973-8134-16-1; https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/propedeutica.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/propedeutica.pdf) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *O pseudo-descoperire a unui pseudo-plagiat (Nae Ionescu- Eveline Underhill). Lucrurile și Ideile platonice*, Slobozia, Ed. Fundației „Ionel Perlea", 1995; https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/134402379-isabelavasiliuscrabanaeplatonpseudodescoperire.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/134402379-isabelavasiliuscrabanaeplatonpseudodescoperire.pdf).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofia lui Noica – între fantasmă si luciditate*, Slobozia, 1992; https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/isabelavscrabanoicafantasmaluciditate.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2018/09/isabelavscrabanoicafantasmaluciditate.pdf) ; vezi si: https://philpapers.org/rec/VASFLC (https://philpapers.org/rec/VASFLC) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu, sau credința creatoare de cultură* , pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIV, ianuarie 2020, nr. 1 (147), p. 12, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-credinta-creatoare-de-cultura/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-credinta-creatoare-de-cultura/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Monada fără ferestre a incompetenței unui editor al lui Nae Ionescu* (Partea II-a) , pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, decembrie 2019, nr. 12 (145), p. 12; Partea I-a, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, noiembrie 2019, nr. 11 (144), p. 12, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-2ambalaj/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Timpul amintirii…* (Partea II-a), pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, octombrie 2019, nr. 10 (143), p. 12; Partea I-a, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, septembrie 2019, nr. 9 (142), p. 12, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/timpul-amintirii/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/timpul-amintirii/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *"Contemplația înțelegătoare" a filozofului Nae Ionescu*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, martie 2019, nr. 3 (136), p. 12, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-vulcannae10-mantuirea/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-vulcannae10-mantuirea/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *O cheie filozofică de înțelegere a lui Nae Ionescu, sau Jocuri conceptuale "provocate" de Kant* , pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, februarie 2019, nr. 2 (135), p. 16, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-kant/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-kant/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *O încercare soteriologică: soluția metafizică nae-ionesciană,* pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XIII, ianuarie 2019, nr. 1 (134), p. 16, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-ionescu-excurs-existenta/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-ionescu-excurs-existenta/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Experiențe ale gândirii nae-ionesciene* (Partea II), pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XII, noiembrie 2018, nr. 11 (132), p. 16; Partea I, în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XII, octombrie 2018, nr. 10 (131), p. 16, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/raportarea-la-timp-a-metafizicii/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/raportarea-la-timp-a-metafizicii/).

- Isabela Vasiliu-Scraba, *Metafizica ființei în viziune lui Nae Ionescu*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XII, septembrie 2018, nr. 9 (130), pp. 16,18, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-metafizica2/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-metafizica2/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Concepte cheie în metafizica lui Nae Ionescu*, pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul XII, iulie-august 2018, nr. 7-8 (128-129), pp. 16,18, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/concepte-cheie-la-nae-ionescu/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/concepte-cheie-la-nae-ionescu/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *False dispute cu ideile lui Nae Ionescu și ale lui Eliade*, pe hârtie în rev. „Biblioteca Seprentrionalis, Baia Mare, an XXV, nr. 1 (48), iunie 2017, pp. 84-88; https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-polemicaeliadenae/ (https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-polemicaeliadenae/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Platon la doi foști discipoli ai profesorului Nae Ionescu: Mircea Eliade și Mircea Vulcănescu*; pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XV, 1-15 decembrie 2016., nr. 342/2016, p. 10 și p.31; https://isabelavs2.wordpress.com/vulceliadeplaton/ (https://isabelavs2.wordpress.com/vulceliadeplaton/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu despre „superbia animi"*, pe hârtie în „Acolada", Satu Mare, anul X, nr 6 (103), iunie 2016, p. 10; https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-creatiune/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-creatiune/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Academicianul Mircea Eliade și neo-iobăgia ideologică post-decembristă*; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.3 (100)/2016, p.14 ; on line, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *„Orice mare inteligență basculează între filozofie și religie", sau, Nae Ionescu și Petre Țuțea*, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 296/2015, și nr. 304/2015 ; fragmentar on-line în rev. „Clipa", California, SUA, dec. 2014 http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx (http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx) ; vezi: https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *ro confiscată de o mafie cu interese ascunse*, pe hârtie în rev. „Vatra veche", Târgu Mureș, Anul VI, nr.2 (62), febr. 2014, pp.46-50; https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/) ; sau fragmentul intitulat *Wikipedia.ro citită printre rânduri*: http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/ (http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozoful Noica, un marginalizat al culturii comuniste și postcomuniste*, în „Tribuna", Cluj-Napoca, nr.282/2014, pp.23-25 ; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicalistaneagra8/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicalistaneagra8/)
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Himericul discipolat de la Păltiniș, pretext de fină ironie din partea lui Noica*; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, nr.4 (67), 2013, pp.16- 17; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-himera2scoalapaltinis10/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-himera2scoalapaltinis10/) ;fragmentar on-line: http://www.omniscop.ro/himera-discipolatului-de-la-paltinis-pretext-de-fina-ironie-din-partea-lui-noica/ (http://www.omniscop.ro/himera-discipolatului-de-la-paltinis-pretext-de-fina-ironie-din-partea-lui-noica/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera „Școlii de la Păltiniș", ironizată de Noica*; pe hârtie în rev. Acolada, nr.2 (65), febr. 2013, p.16 si p.22; https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/) ; sau fragmentar on-line

https://blogideologic.wordpress.com/2013/04/08/isabela-vasiliu-scraba-himera-discipolatului-de-la-paltinis/ (https://blogideologic.wordpress.com/2013/04/08/isabela-vasiliu-scraba-himera-discipolatului-de-la-paltinis/) .

- Isabela Vasiliu-Scraba, *Ceva despre Școala trăiristă inițiată de Nae Ionescu*, pe hîrtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 258/2013, 1-15 iunie 2013, pp.4-5, https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-memorialistica2tribuna258/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-memorialistica2tribuna258/) ; sau din rev. „Alternativa", Canada, http://www.alternativaonline.ca/IVS1307.html (http://www.alternativaonline.ca/IVS1307.html) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu and Vasile Băncilă,* https://www.academia.edu/27127487/Isabela_Vasiliu-Scraba_THERE_IS_NO_PERFECTION_IN_THIS_TRANSITORY_WORLD (https://www.academia.edu/27127487/Isabela_Vasiliu-Scraba_THERE_IS_NO_PERFECTION_IN_THIS_TRANSITORY_WORLD).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Martirii închisorilor în viziunea lui Mircea Eliade si a Părintelui Arsenie Boca*, pe hârtie în rev. „Tribuna" (Cluj-Napoca), nr. 255/2013, pp.9-10 ; https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/noaptea-de-sanziene/ (https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/noaptea-de-sanziene/) .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Despre lipsa individualizării în personajul anchetatoarei din romanul eliadesc Pe Strada Mântuleasa,* pe hârtie în rev. „Discobolul", Alba Iulia, anul XVI, nr. 184-185-186, apr,-mai-iunie 2013, pp.167-174, https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliademantuleasa24/ (https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliademantuleasa24/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica despre arherul istoric întrupat de Mircea Eliade*, pe hârtie în rev. „Tribuna", Cluj-Napoca, nr. 253/2013, pp. 4-6; https://isabelavs2.wordpress.com/articole/8noica-tabor/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/8noica-tabor/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica printre oamenii mici și mari ai culturii noastre la 25 de ani de la moarte*; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, Anul VI, nr. 2 (52), febr. 2012, p.19; http://www.totpal.ro/isabela-vasiliu-scraba-noica-printre-oamenii-mici-si-mari-ai-culturii-noastre-la-25-de-ani-de-la-moarte/ (http://www.totpal.ro/isabela-vasiliu-scraba-noica-printre-oamenii-mici-si-mari-ai-culturii-noastre-la-25-de-ani-de-la-moarte/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *La centenarul nașterii poetului Horia Stamatu: ciudățenii cripto-comuniste*; în rev. „Acolada", Satu Mare, anul VI, nr.9 (60), 2012, p.19; on-line https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-centenar10horiastamatu/ (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-centenar10horiastamatu/)
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu si Părintele Arsenie Boca* ; pe hârtie în rev. „Acolada", Satu Mare, anul VI, nr. 12 (63), decembrie 2012, p. 7; https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabeavs-boca-nae9/ (https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabeavs-boca-nae9/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Despre Faustul lui Nae Ionescu,* pe hârtie în rev. „Discobolul", Alba Iulia, anul XV, nr. 178-179-180, oct.-nov.-dec. 2012, pp.212-218, https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-bacau5fausnae/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-bacau5fausnae/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Camera 13 a Vilei Noica de la Păltiniș* ; pe hârtie în rev. „Discobolul", Alba Iulia, anul XIII, nr.151-152-153 (156-157-158), iul.-aug.sept, 2010, https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/ (https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/).
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Moartea spirituală în receptarea din țară și visul premonitoriu al lui Eliade*, pe hârtie în rev. „Argeș", Pitești, Anul VIII (XLIII), Nr.12 (318), dec. 2008, p. 36, si în „Revista Română", Iași, nr. 55/ 2009, pp 16- 17, http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr55p16-17.pdf (http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr55p16-17.pdf)

- Isabela Vasiliu-Scraba, *Faust în interpretarea lui Nae Ionescu*, în rev. „Jurnalul literar", București, Serie nouă, an XVI, nr. 20-24, nov.-dec., 2005, p.6-7; conferință la Muzeul „Șuțu" din București, 16 martie 2006.
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Vulcănescu despre spiritualitatea românească interbelică*, în rev. „Origini/Romanian Roots", Norcross, SUA, vol.VII, No. 7-8/73-74, July-August 2003, în Supliment Mircea Vulcănescu, p. I.

Autoare: Isabela Vasiliu-Scraba (vezi fisa scriitoarei Isabela Vasiliu-Scraba din Wikipedia.ro înainte de vandalizarea ei de către administratorul MyComp căruia nu-i plac textele scriitoarei din revistele de cultură și informațiile privitoare la studiile ei post-universitare de limbi străine în țară și de filozofie în Occident: https://isabelavs2.files.wordpress.com/2014/12/fisa-din-wikipedia-ro.pdf (https://isabelavs2.files.wordpress.com/2014/12/fisa-din-wikipedia-ro.pdf)).

SURSA: https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/ (https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-nae-chintesenta-trairismului/)